

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Cdo/173/2021                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7517219699                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.02.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jozef Kolcun             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:7517219699.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. L., bývajúceho v G. XXX, zastúpeného JUDr. Jurajom Füzérom, advokátom v Trebišove, M. R. Štefánika 1256/22, proti žalovanej OUR MEDIA SR a. s., so sídlom v Bratislave, Kalinčiakova 14083/33, IČO: 51 267 055, zastúpenej spoločnosťou LEGAL PROFESSIONALS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sartorisova 12, IČO: 36 857 998, v menej ktorej koná JUDr. Marek Ogurčák, konateľ a advokát, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 18C/850/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. decembra 2020 sp. zn. 1Co/150/2019, takto

### rozhodol:

V dovolacom konaní p o k r a č u j e na strane žalovanej s obchodnou spoločnosťou OUR MEDIA SR a. s., so sídlom v Bratislave, Kalinčiakova 14083/33, IČO: 51 267 055 ako právnu nástupkyňou pôvodnej žalovanej P E R E X, a. s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 39/A, IČO: 00 685 313.

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. októbra 2018 č. k. 18C/850/2017-136 v spojení s opravným uznesením z 5. októbra 2018 č. k. 18C/850/2017-160 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy 5.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol; vyslovil, že žalobca má voči žalovanej právo na náhradu 100 % trov prvoinštančného a 2/3-iny odvolacieho konania a že právo na náhradu trov dovolacieho konania sa stranám nepriznáva.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou 31. októbra 2002 domáhal ochrany osobnosti na tom skutkovom základe, že denník Pravda dňa 2. novembra 1999 na prvej strane s pokračovaním na druhej strane uverejnil článok redaktora S. M. „KTO FINANCUJE KDH“ s nadtitulkom „Vlečúci sa politický škandál okolo Slánskych lesov“, pričom autor upútal čitateľov uverejnením nepravdivých informácií špecifikovaných v žalobe. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že na článok žalovanej z 2. novembra 1999 bezprostredne nadväzoval ďalší jej článok,

zobrazujúci aj podobizeň žalobcu zo 4. januára 1999 a že obsah informácií v ňom zverejnený prebralo aj niekoľko ďalších periodík. Týmto článkom bol však podľa názoru súdu v prevažnej miere objektom záujmu nielen samotný žalobca, v aktuálnom čase väzobne stíhaný pre podvod s lesnými pozemkami, ale aj politicky činný A. B., v článku označený plným menom. Vo vzťahu k žalobcovi autor článku použil iniciálky O. L., no identitu osoby žalobcu, ktorú, ako vyšlo v dokazovaní najavo, nemal nikto problém určiť.

1.2. Z logickej úvahy časových a vecných súvislostí bolo zrejmé, že ak sa v článku hovorí o tom, že „takýto systém financovania funguje v KHD údajne od r. 1996,“ nevedno, na základe čoho si autor článku dal do súvislosti informáciu o 14 miliónoch s jeho chvastaním pred S. ešte v r. 1995 (ako to napokon vyplynulo aj z obsahu zápisnice dňa 3. mája 1999). Navyše, sám autor uvádza, že k prevodu 14 miliónov Sk malo dôjsť „prednádavnom“, čo ale autor nijako časovo nešpecifikoval a z dokazovania je zjavné, že od 4. mája 1999 až do februára 2000 bol žalobca vo väzbe, pričom článok vyšiel 2. novembra 1999. Z dokazovania vyplynulo aj to, že údajnému „chvastaniu sa“ zo strany žalobcu a výpovedi p. S. o tejto skutočnosti (o zákazkách za 10 miliónový úplatok) orgány činné v trestnom konaní nielen v roku 1999, ale ani po jej výsluchu v roku 2005 nevenovali absolútne žiadnu pozornosť a brať to ako pravdu iba preto, že to vypovedala svedkyňa, by bolo nenáležité a bez akéhokoľvek vecného podkladu. Skutočnosť, že žiaden 14 miliónový prevod z účtu INICO na TV COM realizovaný nebol, vyplynulo nielen z dokazovania vo veci na Okresnom súde Pezinok, ale aj z toho, že žalovaná sa A. B. i spoločnosti TV COM písomne a verejne ospravedlnila za túto nepravdivú informáciu v denníku Pravda 28. februára 2002. Z uvedeného dôvodu preto nebolo potrebné venovať pozornosť dokazovaniu, či takto zverejnená informácia vo vzťahu k žalobcovi bola/nebola pravdivá.

1.3. Súd prvej inštancie zdôraznil, že najširšie dokazovanie bolo zamerané na to, akým spôsobom zásah do osobnosti žalobcu poškodil jeho profesionálny život, hlavne spoločnosti, v ktorých mal účasť. Otázka ochrany dobrej povesti právnickej osoby ale nie je predmetom tohto konania, preto jej viac nevenoval pozornosť. Napokon, označené spoločnosti podali žalobu na Okresný súd Bratislava I, ktoré konanie bolo pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavené. Vychádzajúce z uvedeného zostalo posúdiť uplatnený nárok výlučne voči žalobcovi ako osobe.

1.4. S poukazom na uvedené skutočnosti dospel k názoru, že základ nároku žalobcu je daný. Bolo preukázané, že predmetný článok bol uverejnený v mienkotvornom denníku celoštátnej územnej pôsobnosti a aj to, že ho prevzalo niekoľko iných printových alebo elektronických médií. Ako právne bezvýznamnú vyhodnotil obranu žalovanej, že to nebola jedine Pravda, ktorá danej téme venovala pozornosť, t. j. nie iba ona sa o žalobcovi vyjadrovala v tomto duchu. Je dispozičným právom každej dotknutej strany rozhodnúť sa, koho bude žalovať a čoho sa bude domáhať. Zverejnením napadnutého článku došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti, tento osobný atak pokračoval aj 4. novembra 1999 spolu so zverejnením podobizne žalobcu bez jeho súhlasu. Obsah článku z 2. novembra 1999 je dôkazom toho, že právo žalovanej na slobodu prejavu sa dostalo do nerovnováhy, resp. kolízie s právom žalobcu na ochranu osobnosti. Zároveň, zo spôsobu vyjadrovania a charakteru slov a viet výslovne oznamovacieho charakteru článok vyznieva, ako by sa oznamovalo niečo dané. S uvedeným sa stotožnil aj odvolací súd v uznesení z 28. júna 2017 č. k. ICo/372/2016-641, keď konštatoval, že informácia „o poskytnutí 14 miliónov Sk firmou žalobcu INICO so sídlom v Trebišove na účet spoločnosti TV COM“ bola preukázaná ako nepravdivá, pričom žalobcu stavia do pozície osoby, ktorá vykonala nelegálnu finančnú transakciu za účelom financovania konkrétnej politickej strany a vzhľadom na výšku sumy, ktorá mala byť takto poukázaná, ide zjavne o informáciu, ktorá je širokou verejnosťou vnímaná veľmi citlivo ako nelegálna a pre spoločnosť veľmi nebezpečná. Nepochybne bola spôsobilá vyvolať difamačné následky vo vzťahu k označovanej osobe a za správny považoval odvolací súd aj záver súdu prvej inštancie, že vzhľadom na skutočnosť, že článok bol uverejnený v celoštátnom mienkotvornom denníku, treba mať za to, že takáto informácia bola nielen spôsobilá vyvolať difamačné následky, ale v skutočnosti ich aj vyvolala, a to bez toho, aby v tomto smere bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie. Na druhej strane však súd musel vziať na zreteľ aj skutočnosť, že žalobca nebol do uverejnenia článku dňa 2. novembra 1999 osobu neznámu slovenskej verejnosti, keď už v daný čas boli celoplošne zverejňované články a relácie v kauze Slánske lesy, a preto nemožno osobu žalobcu izolovať od toho, čo bolo o ňom verejnosti známe už z predchádzajúcej medializácie.

1.5. Podľa názoru súdu skutkové tvrdenia, za ktoré žalobca požaduje náhradu, majú znevažujúcu povahu, keď v celkovom kontexte podávali negatívny obraz o osobe žalobcu. V súvislosti s posúdením

otázky, či zásah bol primeraný alebo nie, dôkazné bremeno zaťažovalo žalovanú, ktorá však tieto skutočnosti vo svoj prospech v tomto konaní nepreukázala, a preto má za to, že žalovanou uvedené nepravdivé tvrdenia, ktoré nie sú založené na korektných faktoch, čo spôsobuje ich neprimeranosť a vedomo vyvoláva pochybnosti o žalobcovi ešte vo vyššom rozsahu, sú spôsobilé prívodiť mu ujmu na jeho osobnostných právach a tak sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie primeraného zadostučinenia. Pri rozhodovaní o jeho výške prihliadol aj na skutočnosť, že a) žalobca pri predchádzajúcej celoplošnej medializácii kauzy Slánske lesy bol už objektívne známy v bližšom i širokom okolí, b) podal žalobu iba 3 dni pred uplynutím premlčacej lehoty, c) ako nepravdivé sa ukázalo tvrdenie žalobcu, že uverejnený článok bol dôvodom, pre ktorý ho v deň, kedy mal byť pustený z väzby na slobodu, „otočili na päte“ a zostal v nej až do prešetrovania okolností uvedených v článku, pretože 4. novembra 1999 bola jeho väzba predĺžená v súvislosti s trestným konaním, nemajúcim s prejednávanou vecou nič spoločné, d) žalobu v časti o uloženie povinnosti ospravedlniť sa vzal späť.

1.6. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že informácie zverejnené v predmetnom článku mali základ v tretími osobami vyslovených, no neoverených premisách. Zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu vyvolaný článkom z 2. novembra 1999 bol neoprávnený, keď žalovaná uverejnila článok, ktorý vychádzal iba z individuálne vyvođených domnienok jeho autora, ktorý si neoveril skutočnosti, ktoré mu boli predložené a takéto informácie boli zverejnené oznamovacím spôsobom. Tým, že autor článku využil právo na vlastný spôsob spracovania získaných informácií, treba následný, objektívne zistený reálny stav (t. j. ich nepravdivosť) považovať za taký podstatný, že nemožno hovoriť o objektívnom spravodajstve ani o spoločensky prospešnej činnosti média.

1.7. K určeniu peňažnej náhrady zväzil bezprostredné reakcie okolia na predmetný článok a tiež úsudky o „pokrivenom charakte“ žalobcu v jeho bydlisku, ale aj jeho predchádzajúcu širokú medializáciu v jeho trestnej veci a pretože zásah do osobnostných práv nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu, uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu 5.000,- eur, ktorá podľa názoru súdu zodpovedá rozsahu ujmy a následkov článkom vyvolaných žalobcovi, tentokrát bez zohľadnenia (i finančného) vplyvu tohto článku na negatívny dopad na spoločnosti, v ktorých mal žalobca účasť. Jedným z kritérií pri úvahách o výške nemajetkovej ujmy bola aj skutočnosť, že pokiaľ sa p. B. so žalovanou dohodol na sume 3.300,- eur, len ťažko predpokladať, akú sumu by mu priznal súd v prípade, ak by k dohode nedošlo. Navyše ide o osobu politicky aktívnu, ktorá musí zniesť kritiku vo výrazne vyššej miere, než obyčajní ľudia. Žalobca takouto osobou nie je, ale bol negatívne „zviditeľnený“ masívnym zverejnením kauzy Slánske lesy. Nepravdivá informácia o „financovaní KDH“ však vo vzťahu k žalobcovi bola na rozdiel od p. B. osadená do kontextu s inou informáciou podobného charakteru získanou autorom článku, čím povaha „korupčnictva“, na ktoré článok z 2. novembra 1999 poukazoval, nabrala vo vzťahu k žalobcovi o niečo väčší rozmer. Súd prvej inštancie zastáva názor, že náhrada nemajetkovej ujmy sa posudzuje z hľadiska dosahu článku ako celku a nie individuálne za každý jeden výrok osobitne (inak by to muselo byť aj takto žalované).

1.8. V prevyšujúcej časti považoval žalobu za nedôvodnú, pretože narušenie cti a dobrej povesti žalobcu nedosiahlo tak extrémne rozmery, ktoré by odôvodňovali vyššiu nemajetkovú ujmu.

1.9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) s použitím článku 2 ods. 1 CSP, pričom v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou sa bude za výpočtový základ považovať súdom priznaná a nie žalobcom uplatňovaná suma. V konaní pred súdom prvej inštancie bol žalobca úspešný a v rámci odvolacieho konania (z celkového počtu 3 rozhodnutí) bol žalobca úspešný dvakrát, a preto mu za odvolacie konanie priznal 2/3. Čo sa týka dovolacieho konania, rozsudky odvolacieho súdu boli zrušené z procesných dôvodov, bez zaujatia vecného stanoviska a vyslovenia právneho názoru dovolacieho súdu, a preto právo na náhradu trov dovolacieho konania nebolo priznané žiadnej zo strán.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolania žalobcu a žalovanej rozsudkom z 10. decembra 2020 sp. zn. 1Co/150/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Po preskúmaní veci dospel k záveru, že žalobcom a ani žalovanou uplatnené odvolacie dôvody nie sú naplnené, a preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými

dôkazmi preukázané, v jeho hodnotení dôkazov nebol logický rozpor, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192 a nasl. CSP a na zistený skutkový stav aplikoval správne zákonné ustanovenia. Rozsudok je zároveň dostatočne zrozumiteľný a určitý, spĺňajúci náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie, než ako rozhodol súd prvej inštancie. V danom prípade k zmene skutkového ani právneho stavu počas odvolacieho konania nedošlo, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie odkazuje, rovnako ako i na správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP), pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol ďalšie dôvody.

2.2. Odvolací súd dospel na základe konkrétnych okolností prípadu k jednoznačnému záveru, že v prípade uverejnenia označeného článku redaktora S. M. v denníku Pravda dňa 2. novembra 1999 je potrebné konštatovať zásah do práv žalobcu chránených § 11 Občianskeho zákonníka a tento vyhodnotiť ako neoprávnený, pričom mal za preukázaný ako dôvodný základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Dôvodil, že súd prvej inštancie správne právne kvalifikoval žalobu žalobcu ako žalobu na ochranu jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka a žalobou uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy ako nárok podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní závažnosti dôsledkov neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu správne aplikoval a interpretoval § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, správne pritom vychádzajúc z celého komplexu okolností, za ktorých došlo k zásahu a zohľadňujúc interpretačné východiská a pokyny odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení z 28. júna 2017 č. k. 1Co/372/2016-641.

2.3. Čo sa týka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcu v peniazoch uviedol, že úvaha súdu prvej inštancie o primeranej náhrade spočíva na logických faktoch a zohľadňuje individualitu daného prípadu. Priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je podľa názoru odvolacieho súdu primeraná zásahu do osobnostných práv žalobcu a okolnostiam, za ktorých k nemu došlo. Súd prvej inštancie adekvátne prihliadol k intenzite, povahe a spôsobu neoprávneného zásahu, k charakteru a rozsahu zasiahnutej hodnoty osobnosti, k trvaniu i šírke ohlasu vzniknutej nemajetkovej ujmy i na postavenie a uplatnenie žalobcu v spoločnosti, práve v kontexte dôsledného odlišenia osoby žalobcu ako fyzickej osoby a jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy od nároku právnickej osoby na ochranu jej dobrej povesti podľa § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka. Primerane vzal na zreteľ to, že žalovaná zodpovedá iba za mieru zníženia dôstojnosti, vážnosti a cti žalobcu, ktorú požíval v čase uverejnenia článku a nemôže zodpovedať za následky vyvolané inou predchádzajúcou medializáciou konania žalobcu označeného v tzv. kauze Slanské lesy, ktorá nepochybne taktiež mala značný vplyv na zníženie jeho dôstojnosti a vážnosti v očiach blízkeho okolia aj širokej verejnosti.

2.4. Vo vzťahu k rozhodovaniu o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej uvedeným článkom odvolací súd poznamenal, že nemožno obmedzovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy hornými limitmi náhrad poskytovaných osobám poškodeným násilnými trestnými činmi, a to ani aplikáciou zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, účinného od 1. mája 2006 do 1. januára 2018, a ani zákonom č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pretože takýto prístup by popieral princíp úplného odškodnenia žalobcu, spôsobil by neprípustné odňatie už existujúceho práva žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah žalovanej inkriminovaným článkom, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu a v konečnom dôsledku bol by porušením zákazu retroaktivity. Určenie výšky náhrady je vecou voľnej úvahy súdu, ktorá musí byť odôvodnená a musí mať svoj základ v zistenom skutkovom stave ohľadom oboch zákonom predvídaných kritérií, a to závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Ani odvolacie námietky žalobcu nie sú spôsobilé spochybniť výšku priznanej (resp. nepriznanej) nemajetkovej ujmy žalobcu, pokiaľ žalobca v tomto smere v odvolaní bez ďalšieho tvrdil, že súd na základe správnej úvahy ustálil neprimerane nízku náhradu nemajetkovej ujmy, a to z dôvodov uvedených v bode 60. rozsudku.

2.5. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalobca ani žalovaná neboli v odvolacom konaní úspešní.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie,

prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. V úvode dovolania namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pretože odvolací súd sa zmýlil pri aplikácii práva na zistený skutkový stav tak, že síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval a zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery, najmä v akom rozsahu má žalovaná povinnosť byť zaviazaná zaplatiť nemajetkovú ujmu a na druhej strane, aké má dovolateľ právo a rozsah na nemajetkovú ujmu vzhľadom na zistený skutkový stav. Tvrdil, že odvolací súd sa nevysporiadal v dôvodoch napadnutého rozsudku s tým, či v predmetnom článku sú dve pravdivé alebo nepravdivé skutkové podstaty. Zaoberal sa len skutkovou podstatou financovania KDH, ale nezaoberal sa skutkovou podstatou dostávania zákaziek bez konkurzu uplatnením úradníkov. V odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu v bode 60. písm. c) je uvedené, že predmetom konania nie je určenie označenej skutočnosti, a to získavanie 100-miliónovej zákazky cez vyplatený úplatok „na ruku“ 10 000 000 Sk.

3.2. Právnu otázku vymedzil v dovolaní tak, či neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým vyvolať ujmu na osobnostných právach, respektíve dobrej povesti je zásadne každé nepravdivé alebo pravdu skresľujúce tvrdenie alebo nie, t. j. v rámci jedného článku alebo mimo jedného rámca článku ako celku a či minimálne dve nepravdivé tvrdenia zvyšujú alebo nezvyšujú výšku priznania nemajetkovej ujmy alebo nie. Právna otázka mala byť podľa dovolateľa vyriešená tak, že zásadne každé nepravdivé alebo pravdu skresľujúce tvrdenie je neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým vyvolať ujmu na jeho osobnostných právach; každý zásah, ktorý bol predmetom žaloby, mal byť hodnotený samostatne, mal byť rozanalyzovaný, či išlo o pravdivé alebo nepravdivé tvrdenie a v odôvodnení rozsudku sa malo uviesť, ktoré akým spôsobom a v akom rozsahu zasiahlo do jeho osobnostných práv a ktoré akým spôsobom a rozsahom sa podieľa na priznaní nemajetkovej ujmy a jej výške. Na tomto mieste poukázal na ustálenú súdnu prax (R 103/1967, sp. zn. 4Cdo/212/2007, 1Cdo/149/2009, II. ÚS 211/08, 4Cdo/81/2011). Ako ďalšiu podstatnú právnu otázku dovolateľ nastolil to, či svedecká výpoveď občana (p. S.) v trestnom konaní netýkajúca sa skutkov trestného konania a použitá v predmetnom článku, môže sankcionovať žalovanú alebo nie s poukazom na to, že ide o zápisnicu svedka z trestného konania, a preto má byť žalovaná chránená, že sa spoliehala na oficiálnu informáciu z trestného konania, ktoré sa ukázali byť nepravdivými. Právna otázka mala byť podľa jeho názoru vyriešená tak, že otázka informovania o trestnom stíhaní môže a má byť verejne posudzovaná. Obmedzenie slobody prejavu v tomto smere spočíva v tom, že nesmú byť zverejňované nepravdivé alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenia ohľadom skutočností vzťahujúcich sa na trestné stíhanie alebo skutky mimo trestného konania. Aj v tejto súvislosti poukázal na ustálenú súdnu prax (sp. zn. 3Cdo/84/2011, I. ÚS 689/2014, IV. ÚS 107/2010).

3.3. S poukazom na uvedené navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp., aby napadnuté rozhodnutie zmenil a vyhovel žalobe.

4. Žalovaná navrhla dovolanie zamietnuť podľa § 448 CSP a uplatnila si nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Dôvody uvedené žalobcom v dovolaní považuje za subjektívne, zavádzajúce, nemajúce oporu v skutkovom ani právnom stave či príslušných ustanoveniach CSP. Podľa jej názoru v danom spore nedošlo zo strany odvolacieho súdu k žiadnemu odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že o žalobcovi boli zverejnené pravdivé a korektné informácie dostupné autorovi v čase zverejnenia dotknutého článku a ich uverejnením nemohlo dôjsť k zásahu do subjektívnych práv žalobcu.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej zotrval na podanom dovolaní a poukázal na dve nepravdivé skutkové podstaty v označenom článku. Uzavrel, že žalovaná musí nieť plnú zodpovednosť za vedomé porušenie etického kódexu a zásah do jeho osobnostných práv.

6. Vzhľadom na skutočnosť, že v priebehu dovolacieho konania (dňa 1. apríla 2021) došlo k dobrovoľnému výmazu pôvodnej žalovanej - obchodnej spoločnosti P E R E X, a. s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 39/A, IČO: 00 685 313 z obchodného registra, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 438 ods. 1 v spojení s § 64 CSP rozhodol, že v dovolacom konaní pokračuje na strane žalovanej s obchodnou spoločnosťou OUR MEDIA SR a. s., so sídlom v

Bratislave, Kalinčiakova 14083/33, IČO: 51 267 05, ktorá je právnym nástupcom v dôsledku zlúčenia.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

8. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

11. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

12. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň sa týmto rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na definíciu pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“ uvedenú v rozhodnutí najvyššieho súdu zo 6. marca 2017 sp. zn. 3Cdo/6/2017, kde sa uvádza: „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybni, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ Podľa judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

13. Dovolateľ vymedzil v dovolaní právnu otázku v znení, či minimálne dve nepravdivé tvrdenia zvyšujú alebo nezvyšujú výšku priznania nemajetkovej ujmy alebo nie. Z obsahu napadnutého rozhodnutia však vyplýva, že takto nastolenú právnu otázku odvolací súd neriešil. V súdnej veci odvolací súd dospel k záveru, že uverejnením označeného článku došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu chránených § 11 Občianskeho zákonníka a zároveň bol dôvodný základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní závažnosti dôsledkov

neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu vychádzal z kritérií uvedených v § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Z rozhodnutí súdov nižších inšancií je zrejmé, že otázku výšky náhrady nemajetkovej ujmy posudzovali z hľadiska dosahu dotknutého článku ako celku a nie individuálne za každé jedno tvrdenie či výrok. Dovolací súd na tomto mieste zároveň pripomína, že cieľom konania pred dovolacím súdom je poskytnúť dotknutej strane reálnu ochranu jej práva. Dovolateľom nastolená otázka má v danom prípade iba právno-teoretickú povahu a jej zodpovedanie dovolacím súdom by nevedlo k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd preto uzatvára, že predložená dovolacia argumentácia nepredstavuje vymedzenie relevantnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

14. Čo sa týka ďalších dovolateľom nastolených otázok [(i) či neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým vyvolať ujmu na osobnostných právach, respektíve dobrej povesti je zásadne každé nepravdivé alebo pravdu skresľujúce tvrdenie alebo nie, t. j. v rámci jedného článku alebo mimo jedného rámca článku ako celku a (ii) či svedecká výpoveď občana (p. S.) v trestnom konaní netýkajúca sa skutkov trestného konania a použitá v predmetnom článku, môže sankcionovať žalovanú alebo nie s poukazom na to, že ide o zápisnicu svedka z trestného konania, a preto má byť žalovaná chránená, že sa spoliehala na oficiálnu informáciu z trestného konania, ktoré sa ukázali byť nepravdivými], tieto vyhodnotil dovolací súd ako otázky skutkové. Dovolací súd poznamenáva, že kladenie hypotetických otázok, samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobou uplatneného nároku, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP v spojitosti s § 432 CSP.

15. Nakoľko v dovolaní nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

16. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní bola plne úspešná žalovaná, ktorej vznikli trovy dovolacieho konania. Dovolací súd jej preto voči žalobcovi priznal ich náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inšancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.